

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΥ.1	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΟΛΑ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΑΙΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
		3	5
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (4).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	Ελληνικά		
ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Διά ζώσης (Ποσοστό): Εξ αποστάσεως σύγχρονα (Ποσοστό) Εξ αποστάσεως ασύγχρονα (Ποσοστό) (Σε περίπτωση σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης δηλώνεται η χρονική διάρκεια της εβδομαδιαίας διδασκαλίας σε λεπτά)</i>	Δια ζώσης 100%		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	
<i>Εξοικείωση με τις απαρχές της αρχαίας φιλοσοφίας (με αναφορές, όπου κρίνεται σκόπιμο, στη διάκριση και την ιδιαιτερότητα της ελληνικής/Δυτικής παράδοσης, από Ανατολικές παραδόσεις, κυρίως από την Κινεζική). Ύστερα από την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα είναι σε θέση: (α) να αναγνωρίζουν τα βασικά πρόσωπα και τα ζητήματα που συνδέονται με την ανάδυση της αρχαίας φιλοσοφίας· (β) να κατανοούν τη σημασία αυτών των ζητημάτων στο πλαίσιο σύγχρονων συζητήσεων για τον ρόλο της φιλοσοφίας και της σύνδεσής της με την τεχνολογία· (γ) να έχουν αποκτήσει βασική γνώση γύρω από τη μετάδοση των κειμένων και των φιλοσοφικών ιδεών</i>	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i> <i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας</i>	

Λήψη αποφάσεων	και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Ομαδική εργασία	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	Άλλες...
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα οργανώνεται σε εβδομαδιαίες διαλέξεις ως εξής:	
1.	Προ-επισκόπηση
2.	Τι είναι η αρχαία φιλοσοφία
	α. Ζητήματα ορισμού και λεξιλογίου
	β. Το θαυμάζειν ως έναυσμα της φιλοσοφίας
	γ. εκπαιδευτικές διαμάχες
	Κείμενα: Αποσπάσματα από τα:
	P. Hadot, <i>Τι είναι η αρχαία ελληνική φιλοσοφία</i> , αποσπάσματα από τον <i>Θεαίτητο</i> του Πλάτωνα
3.	Ελέγχοντας τις βεβαιότητές μας: Ο λοιμός των Αθηνών
	α. Η άνοδος της αθεΐας
	β. πώς θεραπεύεται μια ασθένεια;
	γ. Τόλμα να σκεφτείς
	Κείμενα:
	Αποσπάσματα από:
	την <i>Ιλιάδα</i> του Ομήρου, την <i>Ιστορία</i> του Θουκυδίδη,
	το <i>Ποίημα</i> για την καταστροφή της Λισαβόνας του Βολταίρου, την υποκρατική πραγματεία <i>Περί ιερής νούσου</i>
4.	Η δίκη του Σωκράτη
	α. Οι παλιοί κατήγοροι της κωμωδίας του Αριστοφάνη (Socrates' 'old accusers')
	β. Η απολογία του Πλάτωνα
	Κείμενα: <i>Νεφέλες</i> του Αριστοφάνη, αποσπάσματα από τον <i>Φαίδωνα</i> και τον <i>Μένωνα</i> του Πλάτωνα.
5.	Κατασκευάζοντας τις απαρχές της φιλοσοφίας:
	Κείμενα: Αποσπάσματα από τα <i>Μετά τα φυσικά</i> του Αριστοτέλη
6.	Η ψυχή ως ο ανθρώπινος εαυτός:
	Κείμενα:
	Αποσπάσματα από:
	τον <i>Φαίδωνα</i> και τον <i>Μένωνα</i> του Πλάτωνα· την <i>Οδύσσεια</i> του Ομήρου, το Α.Α. Long, <i>Νους, ψυχή και σώμα στον αρχαίο ελληνικό στοχασμό</i> .
	Η ψυχολογία της Ελένης. Η μετα-αλήθεια πριν την αλήθεια.
	Κείμενα:
	Γοργίας, <i>Ελένης Εγκώμιον</i>
7.	Τέχνη και τεχνολογία
	Κείμενα: αποσπάσματα από τον <i>Γοργία</i> και τον <i>Φαίδρο</i> του Πλάτωνα
	Μπαινοβγαίνοντας στο σπήλαιο. Ο Πλάτων για τη σπουδαιότητα της φιλοσοφίας:
	Κείμενα: αποσπάσματα από την <i>Πολιτεία</i> του Πλάτωνα
8.	Αριστοτέλης: εγχειρίδιο για να ζούμε σωστά
	Κείμενα:
	Αριστοτέλης, <i>Ηθικά Νικομάχεια</i>
9.	Αριστοτέλης: ο ρόλος της φύσης
	Κείμενα: αποσπάσματα από τα <i>Φυσικά</i> του Αριστοτέλη
10.	Ελληνιστικές ιδέες για την τέχνη του βίου
11.	Επανάληψη

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ	Επικοινωνία μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου· αξιοποίηση των εβδομαδιαίων ωρών συνεργασίας
ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΡΟΠΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Ομαδικές συζητήσεις στην τάξη

Ομαδικές εργασίες και συζητήσεις, συνεργατικές πλατφόρμες μάθησης με χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης, τηλεδιάσκεψη με βίντεο, QA sessions, κ.ά		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση της πλατφόρμας e-learn Σχεδιασμός διαδικτυακής συνάντησης επίλυσης αποριών	
ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	Ιδρυματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και εγγραφή στην πλατφόρμα e-learn	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗ/ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ	Δεν εφαρμόζεται	
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (1) Απαγορεύεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης σε κάθε περίπτωση (2) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης κατόπιν άδειας από τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα (3) Επιτρέπεται η χρήση Τεχνητής Νοημοσύνης με ρητή αναφορά στη βιβλιογραφία (4) Ελεύθερη χρήση χωρίς αναφορά	Δεν εφαρμόζεται	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Εβδομαδιαίες διαλέξεις	39
	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	30
	Προετοιμασία/μελέτη για την τελική εξέταση	52
	Συμμετοχή στη διαδικτυακή επαναληπτική συνάντηση	2
	Γραπτή εξέταση	2

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- P. Hadot, *Τι είναι η αρχαία ελληνική φιλοσοφία*, μτφ. Α. Κλαμπατσέα. Ίνδικτος, 2002.
- E. Hall, *Η αρχαία σοφία στη σύγχρονη ζωή*, μτφ. Β. Ζεύκη-Βοργιά. Διόπτρα, 2019.
- B. Κάλφας και Γ. Ζωγραφίδης. *Αρχαίοι Έλληνες Φιλόσοφοι*. Ίδρυμα Μ. Τριανταφυλλίδη, 2011.
https://www.greek-language.gr/digitalResources/ancient_greek/history/filosofia/index.html
- Γ. Καραμανώλης, επιμ., *Εισαγωγή στην αρχαία φιλοσοφία*. ΠΕΚ, 2025.
- A.A. Long, *Νους, ψυχή και σώμα στον αρχαίο ελληνικό στοχασμό*, μτφ. Δ. Παπουτσάκη. ΠΕΚ, 2019.
- V. Nutton, *Αρχαία ιατρική*, μτφ. Αιμ. Μαυρουδής, Ευ. Καπράρα. University Studio Press, 2018Π.
- Σ. Ράγκος, *Θαυμάζειν-απορρίν-φιλοσοφείν. Η αρχή της φιλοσοφίας και η φιλοσοφία ως αρχή στην κλασική εποχή*. ΠΕΚ, 2023.
- Σ. Σταυριανέας, *Αριστοτελική θεωρία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2026
<https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/15146/5/823-STAVRIANEAS-Aristotelian-theoretical-philosophy.pdf>
- Μπάλλα, Χ., & Παπαμανώλη, Κ. (2024). *Οι σοφιστές και ο Σωκράτης* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Κάλλιπος, Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις, 2024.
<https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/11866/25/380-BALLA-the-sophists-and-Socrates.pdf>
- Tim Whitmarsh, *Θεομαχία. Η αθεΐα στον αρχαίο κόσμο*, μτφ. Γ. Καζαντίδης. Polaris, 2018.

Για τη σύγκριση με την ανατολική φιλοσοφία, προτείνονται τα βιβλία:

- Πωλ Ρ. Γκόλντιν, *Η τέχνη της κινεζικής φιλοσοφίας*, μτφ. Β. Βεργούλη. Νήσος, 2026
- Μ. Πιούετ και Κ. Γκρος-Λο, *Το μονοπάτι*, μτφ. Ν. Σουελτζής, ΠΕΚ, 2016.